==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય

વિરુદ્ધ

એસ. જનાર્ધન રાવ

૧૭ નવેમ્બર, ૨૦૦૪

[બી. એન. અગ્રવાલ અને એ. કે. માથુર, જે.જે.]

ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮—કલમ ૧૩(૨) સાથે વાંચતાં કલમો ૭, ૧૩(૧)(ડી)—ન્યાયિક અધિકારી દ્વારા ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે નાણાંની માંગણી—છટકું ગોઠવવામાં આવ્યું અને અધિકારી પકડાયા—ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા—હાઈકોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ છોડવામાં આવ્યા —તેની યોગ્યતા—ઠેરવવામાં આવ્યું: જ્યારે ફરિયાદપક્ષ વિશ્વસનીય પુરાવા દ્વારા વાજબી શંકાથી પર કેસ સાબિત કરવામાં સફળ થાય છે, ત્યારે માત્ર અમુક ગૌણ વિસંગતતાઓના આધારે પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવાનો ઇનકાર કરવા માટે હાઈકોર્ટ વાજબી નથી—તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી દોષસિદ્ધિ

પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવી—પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨.

હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસના સભ્ય એવા સામાવાળાની કોર્ટમાં એક સેશન્સ કેસની ટ્રાયલ પેન્ડિંગ હતી. સામાવાળાએ પોતાની કોર્ટના એક પોલીસ કોન્સ્ટેબલ (આરોપી–૨) મારફતે સેશન્સ કેસના બે આરોપીઓને સત્તાવાર તરફેણ દર્શાવવા માટે ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે રૂપિયા ૬ લાખની માંગણી કરી હતી, જે ઘટાડીને રૂપિયા ૩ લાખ કરવામાં આવી હતી. આરોપીઓ પૈકીના એક એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ હાઇકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની પરવાનગી માંગીને છટકું ગોઠવ્યું હતું અને ચોક્કસ રકમ સામાવાળાના પત્ની એવા આરોપી–૩ ને સોંપી હતી, જે તેમના પુત્ર દ્વારા મૂકવામાં આવી હતી. ટ્રેપ પાર્ટીએ પુત્રના બતાવ્યા મુજબ તે જ રકમ કબજે કરી હતી અને સામાવાળા અયોગ્ય સમયે પોતાના ફ્લેટમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ની આગતા–સ્વાગતા કરતા હોવાનું પણ શોધી કાઢ્યું હતું. પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો. આરોપી–૧ થી આરોપી–૪ સામે ટ્રાયલ ચલાવવામાં આવી હતી. આરોપી વ્યક્તિઓએ એવો બચાવ લીધો હતો કે હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસના સભ્ય એવા હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રારના કહેવાથી તેમને ખોટી રીતે સંડોવી દેવામાં આવ્યા હતા. આરોપી–૨ માફીનો સાક્ષી બનતાં તેને માફી આપવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૧૩(૨) સાથે વાંચતાં કલમો ૭ અને ૧૩(૧)(ડી) હેઠળ સામાવાળાને દોષિત ઠેરવી શિક્ષા કરી હતી; જોકે તેણે તેમના પત્ની અને પુત્રને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા. હાઇકોર્ટે નિર્દોષ

મુક્તિના હુકમ સામે અપીલકર્તા–રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ રદ કરી હતી, જ્યારે સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર રાખીને તેમને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા અને હાઇકોર્ટના રજિસ્ટ્રાર વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ શેરો પણ નોંધ્યા હતા. આ કોર્ટે પત્ની અને પુત્રની નિર્દોષ મુક્તિ સામે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન રદ કરી હતી. હાલની બાબતો હાઇકોર્ટ દ્વારા આરોપી–૧ ની નિર્દોષ મુક્તિ સાથે સંબંધિત છે.

બાબતો મંજૂર કરતાં, કોર્ટે

ઠેરવવામાં આવ્યું: ૧.૧. હાઇકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલો નિર્દોષ મુક્તિનો આદેશ વિપરીતતાની ખામીથી પીડાય છે, કારણ કે સાક્ષીઓએ તમામ મહત્વપૂર્ણ વિગતો પર ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું હોવા છતાં, હાઇકોર્ટે સાક્ષીઓના પુરાવામાં રહેલી માત્ર અમુક નજીવી વિસંગતતાઓના આધારે તેમના પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે. વધુમાં, હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર સામે પ્રતિકૂળ શેરો નોંધવા માટે પણ હાઇકોર્ટ લેશમાત્ર વાજબી ન હતી. તેથી, સામાવાળાની નિર્દોષ મુક્તિનો હુકમ રદબાતલ કરવામાં આવે છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો દોષસિદ્ધિનો હુકમ પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે તથા વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં રજિસ્ટ્રાર વિરુદ્ધ નોંધવામાં આવેલા પ્રતિકૂળ શેરો દૂર કરવામાં આવે છે. [૪૮–ડી–એફ; ૪૮–એફ–એચ]

૧.૨. ફરિયાદપક્ષ સામાવાળા–આરોપી સામે ગેરકાયદેસર અવેજનો પોતાનો કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે. ફરિયાદપક્ષના

સાક્ષીઓના પુરાવા પર આધાર રાખીને, તેણે સામાવાળા વિરુદ્ધ નીચે મુજબના સંજોગો સાબિત કર્યા હતા: કે સામાવાળા (આરોપી–૧) ની કોર્ટમાં ટ્રાયલ પેન્ડિંગ હતી તે સેશન્સ કેસના આરોપીઓ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ ને સત્તાવાર તરફેણ દર્શાવવા માટે સામાવાળા (આરોપી–૧) એ ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે રૂપિયા ૬ લાખની રકમ માંગી હતી જે બાદમાં આરોપી–૨ મારફતે ઘટાડીને રૂપિયા ૩ લાખ કરવામાં આવી હતી; કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશને મળ્યા હતા અને છટકું ગોઠવવા તથા કેસ નોંધવા માટે પરવાનગી મેળવી હતી; કે સામાવાળાની કોર્ટમાં જે તારીખે સેશન્સ કેસ મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો તે તારીખે સામાવાળાએ ઓપન કોર્ટમાં સાંકેતિક શબ્દ ઉચ્ચાર્યો હતો કે 'તે તારીખે મુકેલી તમામ અરજીઓ ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે', જેથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને ખાતરી થાય કે રકમ તેમની વતી આરોપી–૨ દ્વારા માંગવામાં આવી હતી અને અગાઉ નક્કી કરેલી પદ્ધતિ મુજબ આગળ વધવું, જે તેમના ઘરે તેમના પત્નીને રૂપિંયા ૫૦૦ ના દરની નોટોમા રૂપિયા ૩ લાખની રકમ ચૂકવવાની હતી; કે તે રકમ આરોપી–૧ ના ઘરે તેમના પત્નીને ચૂકવવામાં આવી હતી અને આરોપી–૧ ના પુત્રના બતાવ્યા મુજબ ટ્રેપ પાર્ટી દ્વારા તે જ રકમ કબજે કરવામાં આવી હતી; અને આરોપી–૧ ના પત્નીને ગેરકાયદેસર અવેજ ચૂકવ્યા પછી, આરોપી–૨ એ ફોન પર આરોપી–૧ ને તે અંગે જાણ કરી હતી અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ સાથે આરોપી–૧ ને મળવાનો સમય નક્કી કર્યો હતો તથા આરોપી–૧ રાત્રિના અયોગ્ય સમયે પોતાના ફ્લેટમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને મળતા અને તેમની

આગતા–સ્વાગતા કરતા જણાયા હતા. [૪૮–ડી; ૪૩–સી–એચ; ૪૪–એ]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર : ફોજદારી અપીલ નંબર ૮૬૫/૨૦૦૩.

આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના ફોજદારી અપીલ નંબર ૨૭૨/૨૦૦૨ માં તારીખ ૦૯/૦૧/૨૦૦૩ ના ચુકાદા અને હુકમ સામે.

સાથે

ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નંબર ૨૫૬૯/૨૦૦૪.

અપીલકર્તા તરફથી એ. શરણ, વધારાના સોલિસિટર જનરલ, સમીર અલી ખાન, મનોજ સક્સેના, અમિત આનંદ તિવારી, એમ. પી. મેહરિયા, એસ. કે. મિત્તલ અને ખેમ ચંદ.

સામાવાળા તરફથી ડી. રામ કૃષ્ણ રેડ્ડી, જી. વેણુગોપાલ અને સુશ્રી મધુ મૂલચંદાની.

રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ), આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટ તરફથી ટી. વી. રત્નમ.

ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નંબર ૨૫૬૯/૨૦૦૪ ના અરજદાર તરફથી પી. પી. રાવ, એસ. ચંદ્રશેખર, સુશ્રી મહાલક્ષ્મી પવાની, એસ. જી. બાલાજી અય્યર, સુશ્રી ટી. સ્વરૂપા રેડ્ડી અને ડૉ. એલ. પી. સિંઘ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ બી. એન. અગ્રવાલ દ્વારા આપવામાં આવેલ.

શરૂઆતમાં ચાર વ્યક્તિઓ, અર્થાત્ એસ. જનાર્ધન રાવ (આરોપી–૧), મોહમ્મદ ઓમર બિન મોઈન (આરોપી–૨), એસ. ઈન્દિરા (આરોપી–૩) અને એસ. પ્રશાંત (આરોપી–૪) ને આરોપી બનાવવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ આરોપી–૨ માફીનો સાક્ષી બનતાં તેને માફી આપવામાં આવી હતી અને તેની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. આમ, બાકીના ત્રણ આરોપીઓ સામે ટ્રાયલ આગળ વધી હતી અને વિદ્વાન ખાસ ન્યાયાધીશે ટ્રાયલના અંતે આરોપી–૩ અને આરોપી–૪ ને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા, જ્યારે આરોપી–૧ ને ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૧૩(૨) સાથે વાંચતાં કલમો ૭ અને ૧૩(૧)(ડી) હેઠળ દોષિત ઠેરવીને ત્રણ વર્ષની સખત કેદ અને રૂપિયા ૩,૦૦૦ ના દંડની શિક્ષા ફટકારી હતી; દંડ ન ભરે તો દરેક આરોપ બદલ બે મહિનાની સાદી કેદ ભોગવવાનો હુકમ કર્યો હતો. જોકે, તમામ સજાઓ એકસાથે ભોગવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. દોષસિદ્ધિના આદેશ સામે આરોપી–૧ એ આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી, જ્યારે રાજ્યે આરોપી–૩ અને આરોપી–૪ ની નિર્દોષ મુક્તિના આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરી હતી; હાઇકોર્ટે રાજ્યની અપીલ રદ કરી હતી જ્યારે આરોપી–૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર રાખીને તેને તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂક્યો હતો. આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્યે અપીલ માટે ખાસ પરવાનગી મેળવવા માટે બે અરજીઓ દાખલ કરી હતી; જે પૈકી એક અરજી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આરોપી–૩ અને આરોપી–૪ ની નિર્દોષ મુક્તિના હુકમ સામે રાજ્યની અપીલ હાઇકોર્ટે રદ કરી હતી તે આદેશ સામે હતી, જે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન રદ

કરવામાં આવી હતી; અને બીજી અરજી હાઇકોર્ટે આરોપી–૧ ને તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ મુક્ત કર્યો હતો તે હુકમ સામે હતી, જેમાં અપીલની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી.

ફરિયાદપક્ષનો કેસ ટૂંકમાં એવો હતો કે આરોપી–૧ આંધ્ર પ્રદેશ હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસના સભ્ય હતા અને તે સમયે હૈદરાબાદ ખાતે ત્રીજા મેટ્રોપોલિટન સેશન્સ જજ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા તથા સિકંદરાબાદના પદ્મારાવનગર ખાતે આવેલ ગરુડગગન એપાર્ટમેન્ટ્સના ફ્લેટ નંબર ૪૦૨ માં રહેતા હતા; આરોપી–૩ તેમના પત્ની હતા, જેઓ હનુમકોંડાના કોલ્હેરુ ખાતે સરકારી ન્યૂ હાઇસ્કૂલમાં શિક્ષિકા તરીકે કામ કરતા હતા; અને આરોપી–૪ તેમનો ૧૯ વર્ષનો પુત્ર હતો, જે જન્મથી જ મૂક અને બધિર હતો. આરોપી–૨ આરોપી–૧ ની કોર્ટ સાથે સંલગ્ન પોલીસ કોન્સ્ટેબલ હતો. આરોપી–૧ સમક્ષ સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ની ટ્રાયલ પેન્ડિંગ હતી જેમાં અન્ય લોકો ઉપરાંત સંત એશર સિંઘ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧) અને રાજીન્દર સિંઘ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨) આરોપીઓ હતા. સદરહુ કેસની ટ્રાયલ અંતિમ તબક્કામાં હોવાથી, તે કેસમાં તેમની નિર્દોષ મુક્તિ નોંધવા બદલ ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે રૂપિયા ૬ લાખની રકમની માંગણી કરતો સંદેશો આરોપી–૧ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ મારફતે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ ને મોકલ્યો હોવાનો આરોપ છે, પરંતુ આખરે આરોપી–૧ દ્વારા તે રકમ ઘટાડીને રૂપિયા ૩ લાખ કરવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ ઘટાડેલી રકમ ચૂકવવા પણ તૈયાર ન હોવાથી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ છટકું ગોઠવવા માટે ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી

શાખા (જે હવે પછી 'એસીબી' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના અધિકારીઓનો સંપર્ક કર્યો હતો, પરંતુ આ કેસમાં ન્યાયિક અધિકારી સંડોવાયેલા હોવાથી, તેઓએ હાઈકોર્ટના કોઈપણ આદેશ વિના કશું પણ કરવામાં પોતાની અસમર્થતા દર્શાવી હતી. ત્યારબાદ, તારીખ ૩ અને ૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ના રોજ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટના વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશને મળ્યા હતા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા છટકું ગોઠવવા અને કેસ નોંધવા માટે પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ પ્લાસ્ટિક કવરમાં રાખેલા રૂપિયા ૩ લાખ લઈને એસીબીની કચેરીએ ગયા હતા અને તે નાણાં એસ. શ્રીરામુલુ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૩) ને આપ્યા હતા, જેમની સેવાઓ નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, એસીબી, આર. સૂર્યનારાયણ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩) દ્વારા મેળવવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩ એ અલગ કાગળ પર છ બંડલોમાં રૂપિયા ૫૦૦ ના દરની તમામ ચલણી નોટોના નંબરો નોંધી લીધા હતા. એસીબીના અધિકારીઓ પૈકીના એક અધિકારીએ ચલણી નોટો પર ફેનોલ્ફથેલિન પાવડરનું સ્તર લગાવ્યું હતું. ત્યારબાદ, એસીબીના અધિકારીઓએ છટકાનું આયોજન કર્યું હતું અને તેઓ તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ આરોપી–૧ ની કોર્ટમાં ગયા હતા, જે કેસમાં નિયત થયેલી તારીખ હતી, જ્યાં આરોપી–૧ એ ખુલ્લી અદાલતમાં સાંકેતિક શબ્દ ઉચ્ચાર્યો હતો કે "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવશે", જેને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ તેમની વતી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ પાસે ગયા હતા અને કામ થઈ જશે તેની પુષ્ટિ તરીકે ગણી શકાય. ત્યારબાદ, તે જ

દિવસે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ ટ્રેપ પાર્ટી સાથે હનુમકોંડા ખાતે આરોપી–૧ ના ઘરે ગયા હતા જ્યાં તેમના પત્ની અને પુત્ર રહેતા હતા. ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યો ઘરથી થોડે દૂર રાહ જોઈ રહ્યા હતા ત્યારે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ તે ઘરમાં ગયા હતા અને ઘર અંદરથી બંધ હોવાથી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ કૉલ બેલ વગાડી હતી, જેના પર આરોપી–૧ ના પત્નીએ દરવાજો ખોલ્યો હતો અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ બંને ઘરની અંદર ગયા હતા જ્યાં આરોપી–૧ નો પુત્ર પણ હાજર હતો. જ્યારે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ રૂપિયા ૩ લાખ ભરેલું પ્લાસ્ટિક કવર સોંપવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે આરોપી–૧ ના પત્નીએ તેમની હાજરીમાં નાણાં ગણવા કહ્યું હતું અને તેમની સૂચના મુજબ નાણાં ગણ્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ ઉપરોક્ત રકમ ભરેલું પ્લાસ્ટિક કવર ટીપોય પર રાખ્યું હતું, જે તેમના પુત્ર દ્વારા તે જ રૂમમાં આવેલા કબાટમાં મૂકી દેવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ ઘરની બહાર આવ્યા હતા અને જી. બાલ રેડ્ડી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૨), ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩ અને મધ્યસ્થી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૩) સહિતના ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યોને પૂર્વ–નિયોજિત સંકેત આપ્યો હતો; તેઓ ઘરમાં પ્રવેશ્યા, આરોપી–૧ ના પત્નીને મળ્યા અને રૂપિયા ૩ લાખની રકમ મળવા અંગે પૂછપરછ કરી, જેનો તેણીએ ઇનકાર કર્યો હતો. ત્યારબાદ, મૂક અને બધિર એવા આરોપી–૧ ના પુત્રએ ઈશારાઓ અને સંકેતો કરીને ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યોને માસ્ટર બેડરૂમ સાથે જોડાયેલા બાથરૂમ તરફ દોરી ગયા; અને ફ્લશ ટેન્કનું ઢાંકણું હટાવ્યું જ્યાં પાણીમાં રૂપિયા ૩ લાખ ભરેલી

પ્લાસ્ટિકની થેલી મળી આવી હતી, જેનો ફોટોગ્રાફ લેવામાં આવ્યો હતો, અને તેમાંથી થેલી બહાર કાઢ્યા પછી, પ્લાસ્ટિકની થેલીમાં રહેલી ચલણી નોટોના નંબરો સરખાવવામાં આવ્યા હતા અને તે નંબરો ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩ દ્વારા અલગ કાગળ પર પહેલેથી જ નોંધેલા નંબરો સાથે મેળ ખાતા હતા. ઉપરોક્ત રૂપિયા ૩ લાખની રકમ જપ્ત કર્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ આરોપી–૧ ના પત્નીને સદરહુ રૂપિયા ૩ લાખ ચૂકવાયા હોવાની જાણ આરોપી–૧ ને કરી હતી અને આરોપી–૧ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને મળવાનો સમય નક્કી કર્યો હતો. પૂર્વ–નિયોજિત કાર્યક્રમ મુજબ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ તારીખ ૪ અને ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ની વચ્ચેની રાત્રે ૧.૦૦ વાગ્યે સિકંદરાબાદ ખાતેના એપાર્ટમેન્ટમાં આરોપી–૧ ના ફ્લેટ પર ગયા હતા. થોડા સમય પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ બહાર આવી ગયા અને એપાર્ટમેન્ટની બહાર રહ્યા. તે દરમિયાન, પૂર્વ–આયોજિત યોજના મુજબ, એસીબીના અધિકારીઓ ત્યાં આવ્યા, આરોપી–૧ ના ફ્લેટમાં પ્રવેશ્યા અને જોયું કે આરોપી–૧ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ની આગતા–સ્વાગતા કરી રહ્યા હતા.

ઉપરોક્ત હકીકતો દર્શાવીને, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ ઉપરાંત આરોપી–૧, તેમના પત્ની (આરોપી–૩), તેમના પુત્ર (આરોપી–૪) સામે ફોજદારી કાર્યવાહી કરવા માટે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ આગળ વધી હતી; જે તપાસ પૂર્ણ થતાં જરૂરી મંજૂરી મેળવ્યા બાદ ઉપરોક્ત તમામ ચાર આરોપીઓ સામે ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી. ચાર્જશીટ મળવા પર, કોગ્નિઝન્સ લેવામાં આવી હતી.

આરોપી વ્યક્તિઓનો બચાવ એવો હતો કે તેઓ નિર્દોષ હતા, આક્ષેપ મુજબનો કોઈ બનાવ બન્યો ન હતો અને આંધ્ર પ્રદેશ હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસના સભ્ય એવા આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ) એમ.ઈ.એન. પાત્રુડુ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦) ના કહેવાથી તેમને વર્તમાન કેસમાં ખોટી રીતે સંડોવી દેવામાં આવ્યા હતા.

ટ્રાયલ દરમિયાન, આરોપી–૨ ને માફી આપવામાં આવી હોવાથી, ઉપર જણાવ્યા મુજબ બાકીના ત્રણ આરોપીઓ સામે ટ્રાયલ આગળ વધી હતી. ટ્રાયલ દરમિયાન, ફરિયાદપક્ષે કેટલાક સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી અને વિવિધ દસ્તાવેજો આંક પર લીધા હતા. ટ્રાયલના અંતે, વિદ્વાન ખાસ ન્યાયાધીશે આરોપી–૧ ના અનુક્રમે પત્ની અને પુત્ર એવા આરોપી–૩ અને આરોપી–૪ ને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા, પરંતુ ઉપર જણાવ્યા મુજબ આરોપી–૧ ને દોષિત ઠેરવ્યા હતા, જેના પરથી

હાઇકોર્ટ સમક્ષ બે અપીલો દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાંની એક રાજ્ય દ્વારા આરોપી–૩ અને આરોપી–૪ ની નિર્દોષ મુક્તિ સામે અને બીજી આરોપી–૧ દ્વારા પોતાની દોષસિદ્ધિને પડકારતી હતી. રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી, જ્યારે આરોપી–૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર રાખવામાં આવી હતી અને તેને તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યો હતો; જેના પરથી આ કોર્ટ સમક્ષ બે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનો દાખલ કરવામાં આવી હતી. આરોપી–૧ ના પત્ની અને પુત્રની

નિર્દોષ મુક્તિને બહાલી આપતા હાઇકોર્ટના આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન રદ કરવામાં આવી હતી, જ્યારે હાઇકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા આરોપી–૧ ની નિર્દોષ મુક્તિના આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. આથી, આ અપીલ ઉપસ્થિત થઈ છે જેમાં આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ) એમ.ઈ.એન. પાત્રુડુ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦) દ્વારા એક અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેણે આરોપી–૧ ની નિર્દોષ મુક્તિના વાદગ્રસ્ત હુકમમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦ વિરુદ્ધ હાઇકોર્ટે નોંધેલા પ્રતિકૂળ શેરો દૂર કરવા માટે ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નંબર ૨૫૬૯/૨૦૦૪ ને જન્મ આપ્યો હતો, જેને અપીલની સુનાવણી વખતે વિચારણામાં લેવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

હાલના સામાવાળા એવા આરોપી–૧ સામે પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે નીચે મુજબના સંજોગો પર આધાર રાખ્યો છે:

(૧) આરોપી–૧ ની કોર્ટમાં જેની ટ્રાયલ પેન્ડિંગ હતી તે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ના આરોપીઓ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ ને સત્તાવાર તરફેણ દર્શાવવા માટે આરોપી–૧ એ ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે રૂપિયા ૬ લાખની રકમ માંગી હતી જે બાદમાં ઘટાડીને રૂપિયા ૩ લાખ કરવામાં આવી હતી અને સદરહુ માંગણી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ મારફતે કરવામાં આવી હતી.

(૨) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના વિદ્વાન મુખ્ય

ન્યાયાધીશને મળ્યા હતા અને છટકું ગોઠવવા તથા કેસ નોંધવા માટે હાઇકોર્ટની પરવાનગી મેળવી હતી.

(૩) તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ, જે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ માં નિયત થયેલી તારીખ હતી, આરોપી–૧ એ ખુલ્લી અદાલતમાં સાંકેતિક શબ્દ ઉચ્ચાર્યો હતો કે "તે તારીખે મુકેલી તમામ અરજીઓ ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે", જેથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને ખાતરી થાય કે રકમ તેમની વતી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ દ્વારા માંગવામાં આવી હતી અને અગાઉ નક્કી કરેલી પદ્ધતિ મુજબ આગળ વધવું, એટલે કે તેમના હનુમકોંડા સ્થિત ઘરે તેમના પત્નીને રૂપિંયા ૫૦૦ ના દરની નોટોમા રૂપિયા ૩ લાખની રકમ ચૂકવવી.

(૪) રૂપિયા ૩ લાખની રકમ તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ આરોપી–૧ ના હનુમકોંડા સ્થિત ઘરે તેમના પત્નીને ચૂકવવામાં આવી હતી અને આરોપી–૧ ના પુત્રના બતાવ્યા મુજબ તેમના ઘરના માસ્ટર બેડરૂમ સાથે જોડાયેલા બાથરૂમની ફ્લશ ટેન્કમાંથી ટ્રેપ પાર્ટી દ્વારા તે રકમ કબજે કરવામાં આવી હતી.

(૫) આરોપી–૧ ના પત્નીને ગેરકાયદેસર અવેજ ચૂકવ્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ ફોન પર આરોપી–૧ ને તે અંગે જાણ કરી હતી અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ સાથે આરોપી–૧ ને મળવાનો સમય નક્કી કર્યો હતો તથા આરોપી–૧ તારીખ ૪ અને ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ની વચ્ચેની રાત્રે

૧.૦૦ વાગ્યે સિકંદરાબાદ ખાતે ગરુડગગન એપાર્ટમેન્ટ્સમાં આવેલા પોતાના ફ્લેટમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને મળતા અને તેમની આગતા–સ્વાગતા કરતા જણાયા હતા.

પ્રથમ સંજોગ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧, ૨ અને ૨૧ નો પુરાવો રજૂ કર્યો છે. માફીના સાક્ષી એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ જણાવ્યું હતું કે તેઓ આરોપી–૧ ની કોર્ટ સાથે સંલગ્ન કોન્સ્ટેબલ હતા અને જૂન, ૧૯૯૬ ના મહિનામાં એક દિવસે, આરોપી–૧ એ તેમને પોતાની ચેમ્બરમાં બોલાવ્યા હતા અને તેમના એક સંબંધી માટે ડ્રાઇવિંગ લાયસન્સ મેળવી આપવા કહ્યું હતું જે કામ થઈ ગયું હતું, જેથી તેઓ આરોપી–૧ થી પરિચિત થયા હતા. ત્યારબાદ, આરોપી–૧ એ તેમને પોતાના ઘરે બોલાવ્યા હતા અને સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ના આરોપીઓ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ નો સંપર્ક કરીને આરોપી–૧ ને ગેરકાયદેસર અવેજ તરીકે રૂપિયા ૬ લાખ ચૂકવવા કહેવા જણાવ્યું હતું, જેથી તે આરોપી વ્યક્તિઓને નિર્દોષ છોડી શકાય. આ સાક્ષીએ આગળ જણાવ્યું હતું કે તેઓ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ થી ડરતા હોવાથી, તેઓ તારીખ ૨૦ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૬ ના રોજ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨ ને મળ્યા હતા અને આરોપી–૧ નો સંદેશો તેમને આપ્યો હતો તથા તેમની સલાહ પર, તારીખ ૨૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૬ ના રોજ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને મળ્યા હતા અને સંદેશો તેમને પણ આપ્યો હતો, જેમણે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨ ની સલાહ લેવા માટે થોડો સમય માંગ્યો હતો. તેના પાંચ–છ દિવસ પછી, તેઓ ફરીથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને મળ્યા હતા

જેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨ માત્ર રૂપિયા ૩ લાખની રકમ ચૂકવવાની સ્થિતિમાં છે અને આ માહિતી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ દ્વારા આરોપી–૧ ને આપવામાં આવી હતી જેમણે સદરહુ રકમ માટે સોદો નક્કી કરવા કહ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ આગળ જણાવ્યું હતું કે ત્યારબાદ તેમણે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને જાણ કરી હતી કે આરોપી–૧ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ ની નિર્દોષ મુક્તિ નોંધવા માટે રૂપિયા ૩ લાખની રકમ સ્વીકારવા તૈયાર છે. ત્યારબાદ, આ રકમ વાસ્તવમાં આરોપી–૧ દ્વારા જ માંગવામાં આવી છે કે કેમ તે અંગે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને શંકા જણાતાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ જણાવ્યું હતું કે તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ તેની ખાતરી થઈ જશે જે સદરહુ સેશન્સ કેસમાં નિયત થયેલી તારીખ હતી, જે દિવસે ખુલ્લી અદાલતમાં આરોપી–૧ એવી જાહેરાત કરશે કે "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવશે", જેને એ દર્શાવવા માટે સાંકેતિક શબ્દ તરીકે ગણી શકાય કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ આરોપી–૧ વતી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ પાસે આવ્યા હતા અને રૂપિયા ૩ લાખની રકમ આરોપી–૧ ના હનુમકોંડા સ્થિત ઘરે તેમના પત્નીને ચૂકવવી જોઈએ. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ ના નિવેદનને તમામ મહત્વપૂર્ણ વિગતોમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ દ્વારા સમર્થન મળ્યું છે અને ટ્રાયલ કોર્ટે વિગતવાર ચર્ચા પછી તેમના પુરાવા પર આધાર રાખ્યો હતો તથા હાઇકોર્ટ તેમના પુરાવામાં રહેલી કેટલીક નજીવી વિસંગતતાઓના આધારે તેમના પુરાવા પર અવિશ્વાસ કરવા માટે વાજબી ન હતી. અમારા મતે,

ફરિયાદપક્ષ વિશ્વસનીય પુરાવા દ્વારા આ સંજોગ સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે.

બીજો સંજોગ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧, ખાજા પાશા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૫), ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૨૦ અને ૨૩ ની તપાસ કરી છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ મારફતે આરોપી–૧ નો સંદેશો મળવા પર, તેમણે એસીબીના અધિકારીઓને જાણ કરી હતી જેમણે એવા કારણસર કોઈપણ કાર્યવાહી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કે આરોપી–૧ આંધ્ર પ્રદેશ હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસના સભ્ય હોવાથી હાઇકોર્ટની પરવાનગી જરૂરી હતી. ત્યારબાદ તારીખ ૦૩/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશના અંગત સચિવ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૫ સાથે ટેલિફોન પર વાત કરી શક્યા હતા અને તે દિવસે રાત્રે ૮.૦૦ વાગ્યે વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશને મળવાનો સમય નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૫ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને લેખિત રજૂઆત લાવવાની સલાહ પણ આપી હતી. તેના પરથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ લેખિત રજૂઆત (આંક પી–૧) સાથે વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશના નિવાસસ્થાને ગયા હતા અને સીલબંધ કવરમાં તે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૫ ને આપી હતી. થોડા સમય પછી, તેમને વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશ દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યા હતા જેમણે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ને પૂછ્યું હતું કે શું આંક પી–૧ ની વિગતો સાચી અને ખરી છે તથા તેમને ચેતવણી આપી હતી કે જો તે ખોટી જણાશે તો તેમની સામે પગલાં લેવામાં આવશે. તેમણે આગળ જણાવ્યું હતું કે વિદ્વાન મુખ્ય

ન્યાયાધીશે તેમને બીજા દિવસે સવારે ફરીથી આવવા કહ્યું હતું અને તે મુજબ આ સાક્ષી તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ સવારે ૭.૩૦ વાગ્યે વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશના નિવાસસ્થાને ફરીથી ગયા હતા. તે સમયે, આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ) એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦ ઉપરાંત ડિરેક્ટર જનરલ, એસીબી, સંયુક્ત નિયામક, એસીબી, નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, એસીબી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩) વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશના ઘરે પહેલેથી જ હાજર હતા અને વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશ દ્વારા તેમને જાણ કરવામાં આવી હતી કે ડિરેક્ટર જનરલ, એસીબીના માર્ગદર્શન હેઠળ સંયુક્ત નિયામક, એસીબી કેસની સંભાળ લેશે; જેના પરથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ તે જ દિવસે સંયુક્ત નિયામક, એસીબી સમક્ષ ફરિયાદ રજૂ કરી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ના ઉપરોક્ત નિવેદનને આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશના અંગત સચિવ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૫, તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ) એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, જેમણે તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ આરોપી–૧ સામે છટકું ગોઠવવા અને કેસ નોંધવા માટે ડિરેક્ટર, એસીબીને પત્ર લખ્યો હોવાનું કહેવાય છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩ એ પણ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ના નિવેદનને સમર્થન આપ્યું છે. આ સાક્ષીઓના નિવેદનો એકબીજા સાથે સુસંગત છે અને ટ્રાયલ કોર્ટે તેના પર આધાર રાખ્યો છે, પરંતુ તેમાં કેટલીક નજીવી વિસંગતતાઓ હોવાના કારણે હાઇકોર્ટ તેના પર વિશ્વાસ કરવાનો ઇનકાર કરવા માટે વાજબી ન હતી. આમ,

અમે શોધીએ છીએ કે ફરિયાદપક્ષે આ સંજોગ પણ સાબિત કર્યો છે.

ત્રીજો સંજોગ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧, એમ. રામકૃષ્ણ રાવ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૮), મિલન ગોકલે (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૯), ટી. હરિકૃષ્ણ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૨) અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ નો પુરાવો રજૂ કર્યો છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ જણાવ્યું હતું કે તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ, તેઓ કોર્ટ રૂમમાં હાજર હતા જ્યારે આરોપી–૧ એ એવું કહીને સાંકેતિક શબ્દની જાહેરાત કરી હતી કે "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે". ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ના નિવેદનને સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ચલાવતા ખાસ સરકારી વકીલ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૮ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, જેમણે પોતાના પુરાવામાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે બપોરના ભોજનના વિરામ પછી જ્યારે કેસ હાથ પર લેવામાં આવ્યો, ત્યારે પીઠાસીન અધિકારી એવા આરોપી–૧ એ ખુલ્લી અદાલતમાં જણાવ્યું હતું કે "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે", પરંતુ બચાવપક્ષના વકીલ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૯ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત પર, કેસ ૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો કારણ કે ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ની તારીખ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૯ ને અનુકૂળ ન હતી. બચાવપક્ષના વકીલ એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૯ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૮ ના નિવેદનને સમર્થન આપ્યું હતું. તેમણે આગળ જણાવ્યું હતું કે ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ની તારીખ તેમને અનુકૂળ ન હોવાથી, તેમની રજૂઆત પર આ બાબત ૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬

સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. એસીબીના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૨ એ જણાવ્યું હતું કે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ની કાર્યવાહીનું નિરીક્ષણ કરવા માટે તેમને તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ કોર્ટમાં હાજર રહેવા નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને તે દિવસે તેમની હાજરીમાં આરોપી–૧ એ ખુલ્લી અદાલતમાં જાહેરાત કરી હતી કે "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે". ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ જણાવ્યું હતું કે જોકે તે દિવસે તેઓ પણ કોર્ટમાં ગયા હતા, પરંતુ તેઓ કોર્ટ હોલની અંદર ગયા ન હતા, બલ્કે કોર્ટ હોલની બહાર ઊભા હતા અને કેસ મુલતવી રહ્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ કોર્ટ હોલમાંથી બહાર આવ્યા હતા અને આ સાક્ષીને જાણ કરી હતી કે આરોપી–૧ એ ખુલ્લી અદાલતમાં "તમામ બાબતો ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે" એવું કહીને સાંકેતિક શબ્દ ઉચ્ચાર્યો હતો. આ સાક્ષીઓના પુરાવાનું માત્ર અવલોકન કરવાથી જ સ્પષ્ટ થઈ જશે કે તેમનો પુરાવો એકબીજા સાથે સુસંગત છે અને તેમાં કોઈપણ મહત્વપૂર્ણ મુદ્દા પર કોઈ વિરોધાભાસ નથી. અમે શોધીએ છીએ કે આ સંજોગ સાબિત કરવા માટે તેમના પુરાવા પર આધાર રાખવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટ વાજબી હતી અને તેમના પુરાવામાં રહેલી ગૌણ વિસંગતતાઓના આધારે તેમના નિવેદનોની સત્યતા પર શંકા કરવા માટે હાઇકોર્ટ સંપૂર્ણપણે અયોગ્ય હતી.

ચોથો સંજોગ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧, ૩, ૨૧, ૨૨ અને ૨૩ નો પુરાવો રજૂ કર્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ જણાવ્યું હતું કે તારીખ ૦૪/૦૯/૧૯૯૬ ના રોજ, તેઓ પ્લાસ્ટિક કવરમાં

રાખેલા રૂપિયા ૩ લાખ લઈને એસીબીની કચેરીએ ગયા હતા અને તે નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, એસીબી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩) ને સોંપ્યા હતા અને તેમના નિવેદનને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૩, ૨૨ અને ૨૩ દ્વારા સમર્થન મળ્યું છે. આ સાક્ષીઓએ આગળ જણાવ્યું છે કે ચલણી નોટો પર ફેનોલ્ફથેલિન પાવડર લગાવવામાં આવ્યો હતો. એવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ હનુમકોંડા ખાતે આરોપી–૧ ના ઘરે જશે અને તેમના પત્નીને રૂપિયા ૩ લાખની રકમ ચૂકવ્યા પછી, તેઓ ઘરની બહાર આવશે અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ રૂમાલ વડે પોતાનો ચહેરો લૂછીને ટ્રેપ પાર્ટીને સંકેત આપશે અને તેના પરથી ટ્રેપ પાર્ટી ઘરની અંદર જશે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ જણાવ્યું હતું કે પૂર્વ–નિયોજિત યોજના મુજબ, જ્યારે ટ્રેપ પાર્ટી ઘરની બહાર થોડે દૂર રાહ જોઈ રહી હતી ત્યારે, તેઓ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ હનુમકોંડા ખાતે આરોપી–૧ ના ઘરે ગયા હતા જે અંદરથી બંધ હતું અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ કૉલ બેલ વગાડતાં આરોપી–૧ ના પત્નીએ દરવાજો ખોલ્યો હતો તથા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ દ્વારા તેમને આરોપી–૧ એ મોકલ્યા હોવાનું જણાવતાં, તેણીએ જણાવ્યું હતું કે તેણીને આરોપી–૧ તરફથી સંદેશો પહેલેથી જ મળી ગયો હતો અને તે તેમની રાહ જોઈ રહી હતી. આ સાક્ષીએ આગળ જણાવ્યું હતું કે આરોપી–૧ ના પત્ની દ્વારા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ ને પ્લાસ્ટિક કવરમાં રહેલા નાણાં ગણવા અને ત્યારબાદ તેને ટીપોય પર રાખવા કહેવામાં આવ્યું હતું, જેના અનુસંધાનમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ ગણતરી કર્યા પછી રૂપિયા ૩ લાખ ભરેલું પ્લાસ્ટિક કવર ટીપોય પર રાખ્યું

હતું. આરોપી–૧ ના પત્નીએ પોતાના પુત્રને સદરહુ પ્લાસ્ટિક કવર કબાટમાં રાખવા કહ્યું હતું. ત્યારબાદ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ ઘરની બહાર આવ્યા હતા અને પૂર્વ–નિયોજિત યોજના મુજબ ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યોને સંકેત આપવામાં આવ્યો હતો, જેઓ ત્યાં પહોંચ્યા હતા અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ દ્વારા તેમને ઘરની અંદર લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યો એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૩, ૨૨ અને ૨૩ એ જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ તરફથી પૂર્વ–નિયોજિત સંકેત મળવા પર, આરોપી–૧ ના પત્નીએ દરવાજો ખોલ્યા પછી તેઓ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ સાથે આરોપી–૧ ના ઘરમાં પ્રવેશ્યા હતા અને પોતાની ઓળખ આપી હતી. ટ્રેપ પાર્ટી દ્વારા પૂછપરછ કરવામાં આવતાં, તેણીએ રૂપિયા ૩ લાખની રકમ વિશે કોઈ જાણકારી હોવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. આ સાક્ષીઓએ આગળ જણાવ્યું હતું કે મૂક અને બધિર એવા આરોપી–૧ ના પુત્રએ ઈશારાઓ અને સંકેતો કર્યા હતા અને તેમને માસ્ટર બેડરૂમ સાથે જોડાયેલા બાથરૂમ તરફ લઈ ગયો હતો તથા ફ્લશ ટેન્કનું ઢાંકણું ખોલ્યું હતું જેમાં રૂપિયા ૩ લાખ ભરેલું પ્લાસ્ટિક કવર મળી આવ્યું હતું અને ડીવાયએસપી, એસીબી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૩) ની સૂચનાથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૩ દ્વારા તેને બહાર કાઢવામાં આવ્યું હતું. કવર ખોલ્યા પછી, ચલણી નોટોના નંબરો સરખાવવામાં આવ્યા હતા અને તે ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યો દ્વારા કાગળ પર અલગથી નોંધેલા નંબરો સાથે મેળ ખાતા હતા. ત્યારબાદ ટ્રેપ પાર્ટીએ રૂપિયા ૩ લાખની રકમ જપ્ત કરી હતી અને તેનું પંચનામું તૈયાર કર્યું હતું. ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યોએ રૂપિયા ૩ લાખ ભરેલા પ્લાસ્ટિક કવરને ફ્લશ

ટેન્કમાંથી બહાર કાઢતાં પહેલાં તેનો ફોટોગ્રાફ પણ લીધો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ ના પુરાવાને ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યો એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૩, ૨૨ અને ૨૩ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, અને ટ્રાયલ કોર્ટને તેમના પુરાવામાં કોઈ વિસંગતતા જણાઈ ન હતી, પરંતુ હાઇકોર્ટે તેમાં કેટલીક નજીવી વિસંગતતાઓ હોવાના માત્ર કારણસર ભૂલભરેલી રીતે તેમના પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

સામાવાળા (આરોપી–૧) સામે છેલ્લો સંજોગ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧, ડી. સુબ્બા રાવ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૪), કે. રમેશ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૬), બુચન્ના ગૌડ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૭), કે. કુમાર (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧૮) અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૨૧ અને ૨૨ ની તપાસ કરી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ જણાવ્યું હતું કે જમી પછી, તેઓ ટ્રેપ પાર્ટીના સભ્યો સાથે હૈદરાબાદ જવા રવાના થયા હતા અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૭ ના ઘરેથી તેમણે આરોપી–૧ સાથે ટેલિફોન પર વાત કરી હતી અને તેમને રૂપિયા ૩ લાખ ચૂકવાયા હોવાની જાણ કરી હતી તથા આરોપી–૧ સાથે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ની મુલાકાતનો સમય નક્કી કર્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ આગળ જણાવ્યું હતું કે પૂર્વ–નિયોજિત કાર્યક્રમ મુજબ, તારીખ ૪ અને ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬ ની વચ્ચેની રાત્રે ૧.૦૦ વાગ્યે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ સિકંદરાબાદ ખાતે ગરુડગગન એપાર્ટમેન્ટ્સમાં આવેલા આરોપી–૧ ના ફ્લેટ પર ગયા હતા, અને તેમની પાછળ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૪ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૨ પણ ગયા હતા. જ્યારે

ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨૧ આરોપી–૧ ના ફ્લેટ તરફ જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે તેઓ ચોકીદાર એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૬ ને મળ્યા હતા. આરોપી–૧ ને મળ્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ આરોપી–૧ ના ફ્લેટમાં રહ્યા હતા જ્યારે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ બહાર આવ્યા હતા અને દરવાજો અંદરથી બંધ કરવામાં આવ્યો હતો. થોડા સમય પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૪, ૧૮ અને ૨૨ ત્યાં આવ્યા હતા અને જોયું કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ ફ્લેટની બહાર ઊભા હતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ એ પોતાના પુરાવામાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ દ્વારા કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત નિવેદનોને સમર્થન આપ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૪, ૧૮ અને ૨૨ એ જણાવ્યું હતું કે કૉલ બેલ વગાડતાં આરોપી–૧ એ દરવાજો ખોલ્યો હતો અને તેમણે જોયું કે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૮૬/૧૯૮૯ ના આરોપી એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૧ ની આવા અયોગ્ય સમયે આરોપી–૧ ના ઘરમાં આગતા–સ્વાગતા કરવામાં આવી રહી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૭ એ જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૧ એ તેમના ઘરેથી આરોપી–૧ સાથે ટેલિફોન પર વાત કરી હતી. ગરુડગગન એપાર્ટમેન્ટ્સના ચોકીદાર એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૬ એ જણાવ્યું હતું કે તે રાત્રિ દરમિયાન ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧, ૪, ૧૮, ૨૧ અને ૨૨ આરોપી–૧ ના ફ્લેટ પર આવ્યા હતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧, ૪, ૬, ૭, ૧૮, ૨૧ અને ૨૨ ના પુરાવાની ઝીણવટભરી ચર્ચા કરીને સામાવાળા સામે આ સંજોગ સાબિત કરવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટે તેમના નિવેદનો પર આધાર રાખ્યો હતો અને ગૌણ વિસંગતતાઓના કારણે તેના પર અવિશ્વાસ કરવા માટે હાઇકોર્ટ વાજબી ન હતી.

આમ, અમે શોધીએ છીએ કે ફરિયાદપક્ષે વિશ્વસનીય પુરાવા દ્વારા આ સંજોગ પણ સાબિત કર્યો છે.

ઉપરોક્ત ચર્ચાઓ પરથી સ્પષ્ટ થશે કે ફરિયાદપક્ષ વાજબી શંકાથી પર પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે, ટ્રાયલ કોર્ટ આરોપી–૧ ની દોષસિદ્ધિ નોંધવા માટે તદ્દન વાજબી હતી અને તેને નિર્દોષ છોડતો હાઇકોર્ટનો ચુકાદો વિપરીતતાની ખામીથી પીડાય છે કારણ કે સાક્ષીઓએ તમામ મહત્વપૂર્ણ વિગતો પર ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું હોવા છતાં, હાઇકોર્ટે સાક્ષીઓના પુરાવામાં રહેલા માત્ર અમુક ગૌણ વિરોધાભાસોના આધારે તેમના પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવાનો ઇનકાર કયો છે. અમારા મતે, વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં આંધ્ર પ્રદેશ હાઇકોર્ટના તત્કાલીન રજિસ્ટ્રાર (વિજિલન્સ) એવા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦ વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ શેરો નોંધવા માટે પણ હાઇકોર્ટ લેશમાત્ર વાજબી ન હતી, જે શેરો સંપૂર્ણપણે બિનજરૂરી હતા અને તેથી તે દૂર થવાને પાત્ર છે.

ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલ તેમજ ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નંબર ૨૫૬૯/૨૦૦૪ મંજૂર કરવામાં આવે છે, આરોપી–૧ સાથે સંબંધિત છે ત્યાં સુધી હાઇકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલો નિર્દોષ મુક્તિનો ચુકાદો રદબાતલ કરવામાં આવે છે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલો આરોપી–૧ ની દોષસિદ્ધિનો હુકમ પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી–૨૦ વિરુદ્ધ નોંધવામાં આવેલા પ્રતિકૂળ શેરો દૂર કરવામાં આવે છે. સામાવાળાને બાકીની સજા ભોગવવા માટે તાત્કાલિક કસ્ટડીમાં

લેવાનો આદેશ કરવામાં આવે છે.

બાબતો મંજૂર કરવામાં આવેલ.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========